

# Açık ve Uzaktan Öğrenme

---

**Editörler:**

Erkan TEKİNARSLAN

Melih Derya GÜRER

5. Baskı





**Editörler:** Prof. Dr. Erkan TEKİNARSLAN - Doç. Dr. Melih Derya GÜRER

## **AÇIK VE UZAKTAN ÖĞRENME**

ISBN 978-605-241-241-1

DOI 10.14527/9786052412411

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2021, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. A.Ş.ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Bu kitap T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınevi**dir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye’de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000’in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilmektedir.

5. Baskı: Kasım 2021, Ankara

Yayın-Proje: Zeynep Güler

Dizgi-Grafik Tasarım: Tuğba Kaplan

Kapak Tasarım: Pegem Akademi

Baskı: Vadi Grafik Tasarım ve Reklamcılık Ltd. Şti.

İvedik Org. San. 1420. Cad. No: 58/1

Yenimahalle/ANKARA • Tel: 0 312 395 85 71

Yayıncı Sertifika No: 51818

Matbaa Sertifika No: 47479

### **İletişim**

Macun Mah. 204. Cad. No: 141/A-33 Yenimahalle/ANKARA

Yayınevi: 0312 430 67 50

Dağıtım: 0312 434 54 24

Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60

İnternet: [www.pegem.net](http://www.pegem.net)

E-ileti: [pegem@pegem.net](mailto:pegem@pegem.net)

WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

## ÖN SÖZ

Açık ve uzaktan öğrenme uygulamaları değişen ve gelişen dünya şartlarına uyum sağlamak ve kendilerini geliştirmek isteyen bireyler için günümüzde önemli bir alternatif olmuştur. Günümüz koşullarının gerektirdiği yeni bilgi ve becerileri kazanmak isteyen bireylere yaşam boyu eğitim amaçlı açık ve uzaktan öğrenme uygulamaları önemli bir fırsat olmuştur. Ayrıca, açık ve uzaktan öğrenme uygulamaları gelişen teknolojik altyapı ve olanaklar sayesinde hem örgün eğitim kurumları hem de buralarda öğrenim gören öğrenciler için zaman ve mekan sınırlılıklarından dolayı yürütülemeyen öğrenme-öğretme etkinliklerinin gerçekleşmesi için önemli bir alternatif olmuştur. Özellikle İnternet ve mobil öğrenme teknolojilerinin sunduğu fırsatlar ve kolaylıklar nedeniyle kendini geliştirmek veya yeni bilgi ve beceriler kazanmak isteyen bireyler için artık “her zaman her yerde öğrenme” etkinlikleri kolayca gerçekleştirilebilir bir hale gelmiştir ve uzaktan eğitim birçok toplumda hem eğitim kurumlarının hem de yaşamın bir parçası olmuştur.

Bu kitapta bölüm yazarı arkadaşlarımızla birlikte Açık ve Uzaktan Öğrenme dersleri ve ortamlarında yararlanılmak üzere açık ve uzaktan öğrenme uygulamalarının temellerinden başlayarak, sırasıyla geçmişten günümüze açık ve uzaktan öğrenme ortamlarında kullanılan modeller, açık ve uzaktan öğrenmede internet tabanlı uygulamalar, öğrenme yönetim sistemleri yazılımları, harmanlanmış öğrenme ortamları, açık ve uzaktan öğrenme için öğretim tasarımı, açık ve uzaktan öğretimde öğreten ve öğrenen rolleri, açık ve uzaktan öğrenme yönetimi, açık öğrenme ve internet üzerinden herkese açık kurslar, açık ve uzaktan öğrenmede sorunlar ve çözüm önerileri, açık ve uzaktan öğrenmede materyal ve içerik geliştirme, açık ve uzaktan öğrenmede ölçme ve değerlendirme konularında alandaki çalışmaları ve ilgili literatürü dikkate alarak bilgiler ve tecrübeler paylaştık. Açık ve uzaktan öğretim alanına bu kitabın kazandırılması sürecinde emeği geçen tüm bölüm yazarlarına ve Pegem Akademi Yayıncılığa çok teşekkür ederiz.

**Bolu, Kasım 2021**

**Erkan TEKİNARSLAN**

**Melih Derya GÜRER**



## **Bölümler ve Yazarları**

*Editörler: Prof. Dr. Erkan TEKİNARSLAN, Doç. Dr. Melih Derya GÜRER*

### **1. Bölüm: Açık ve Uzaktan Öğrenmenin Temelleri**

**Doç. Dr. Melih Derya GÜRER**, *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi*  
ORCID No: 0000-0002-2627-7847

### **2. Bölüm: Açık ve Uzaktan Öğrenme Modelleri**

**Prof. Dr. Erkan TEKİNARSLAN**, *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi*  
ORCID No: 0000-0001-5107-8092

### **3. Bölüm: Açık ve Uzaktan Öğrenmede İnternet Tabanlı Uygulamalar**

**Prof. Dr. Ercan TOP**, *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi*  
ORCID No: 0000-0001-7175-8677

### **4. Bölüm: Öğrenme Yönetim Sistemleri Yazılımları**

**Doç. Dr. Bahadır ALTINTAŞ**, *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi*  
ORCID No: 0000-0002-6633-8480

### **5. Bölüm: Harmanlanmış Öğrenme Ortamları**

**Dr. Derya BAŞER**, *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi*  
ORCID No: 0000-0002-2006-8737

### **6. Bölüm: Açık ve Uzaktan Öğrenme İçin Öğretim Tasarımı**

**Prof. Dr. Erkan TEKİNARSLAN**, *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi*  
ORCID No: 0000-0001-5107-8092

**Dr. Öğr. Üyesi Nuh YAVUZALP**, *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi*  
ORCID No: 0000-0001-9275-275X

### **7. Bölüm: Açık ve Uzaktan Öğretimde Öğreten ve Öğrenen Roller**

**Dr. Öğr. Üyesi Muhammet BERİGEL**, *Karadeniz Teknik Üniversitesi*  
ORCID No: 0000-0001-5682-8956

**Prof. Dr. İbrahim ÇETİN**, *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi*  
ORCID No: 0000-0001-5127-0471

**8. Bölüm: Açık ve Uzaktan Öğretim Yönetimi**

**Dr. Öğr. Üyesi Nuh YAVUZALP**, *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi*  
ORCID No: 0000-0001-9275-275X

**9. Bölüm: Açık Öğrenme ve İnternet Üzerinden Herkese Açık Kurslar (İHAK)**

**Prof. Dr. Selçuk KARAMAN**, *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi*  
ORCID No: 0000-0002-0493-3444

**Arş. Gör. Meva BAYRAK KARSLI**, *Atatürk Üniversitesi*  
ORCID No: 0000-0002-9062-6482

**Doç. Dr. Engin KURŞUN**, *Atatürk Üniversitesi*  
ORCID No: 0000-0002-5649-8595

**10. Bölüm: Dünyada ve Türkiye’de Açık ve Uzaktan Öğrenme**

**Doç. Dr. Melih Derya GÜRER**, *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi*  
ORCID No: 0000-0002-2627-7847

**11. Bölüm: Açık ve Uzaktan Öğrenmede Sorunlar ve Çözüm Önerileri**

**Dr. Öğr. Üyesi Levent DURDU**, *Kocaeli Üniversitesi*  
ORCID No: 0000-0003-3788-7226

**12. Bölüm: Açık ve Uzaktan Öğrenmede Materyal ve İçerik Geliştirme**

**Dr. Mesut ÖZONUR**, *Çukurova Üniversitesi*  
ORCID No: 0000-0002-7930-9478

**Prof. Dr. Hatice SANCAR TOKMAK**, *Mersin Üniversitesi*  
ORCID No: 0000-0001-5173-4926

**13. Bölüm: Açık ve Uzaktan Öğrenmede Ölçme ve Değerlendirme**

**Dr. Öğr. Üyesi Fatma BAYRAK**, *Hacettepe Üniversitesi*  
ORCID No: 0000-0001-8500-1456

**Prof. Dr. Halil YURDUGÜL**, *Hacettepe Üniversitesi*  
ORCID No: 0000-0001-7856-4664

## İÇİNDEKİLER

Ön Söz.....	iii
Bölümler ve Yazarları.....	v

### 1. BÖLÜM

#### AÇIK VE UZAKTAN ÖĞRENMENİN TEMELLERİ

Açık ve Uzaktan Öğrenmenin Tanımı .....	3
Açık Öğrenme Yaklaşımı.....	5
Açık ve Uzaktan Öğrenmenin Yararları ve Sınırlılıkları .....	6
Açık ve Uzaktan Öğrenmenin Tarihi.....	8
Mektupla Öğretim Dönemi .....	9
Teknolojik Gelişmeler ve Açık Üniversiteler .....	10
Türkiyede Açık ve Uzaktan Öğrenmenin Geçmişi .....	12
Açık ve Uzaktan Öğrenme Kuramları .....	15
Bağımsız Çalışma Kuramı (Charles Wedemeyer, 1981) .....	16
Bağımsız Çalışma Kuramı ve Etkileşim Uzaklığı Kuramı (Michael Moore) .....	17
Öğretimin Sanayileştirilmesi Kuramı – Otto Peters .....	19
Etkileşim ve İletişim Kuramı – Börje Holmberg .....	21
Andragoji - Malcolm Knowles .....	22
Eşdeğerlik Kuramı .....	24
Hilary Perraton'un Açık ve Uzaktan Öğrenme Kuramı .....	24
Özet .....	26
Değerlendirme Soruları .....	26
Kaynakça .....	27

## 2. BÖLÜM

### AÇIK VE UZAKTAN ÖĞRENME MODELLERİ

Giriş.....	31
Açık ve Uzaktan Öğrenmede Kullanılan Teknolojiler.....	32
Tek Yönlü Modeller .....	33
a. Mektup .....	33
b. Tek Yönlü Radyo .....	34
c. Tek Yönlü Televizyon .....	35
d. Tek Yönlü Bilgisayar .....	36
e. Tek Yönlü Karma Teknoloji Modeli .....	37
Çift Yönlü Modeller.....	37
a. Çift Yönlü Radyo Konferansı .....	37
b. Çift Yönlü TV Temelli Video Konferansı .....	38
c. Çift Yönlü Etkileşimli Bilgisayar.....	39
d. Çift Yönlü Karma Teknoloji Modeli .....	39
Özet .....	40
Değerlendirme Soruları.....	41
Kaynakça.....	42

## 3. BÖLÜM

### AÇIK VE UZAKTAN ÖĞRENMEDE İNTERNET TABANLI UYGULAMALAR

Giriş.....	45
Video Konferans .....	46
Sanal Sınıflar .....	47
Web Destekli Uygulamalar.....	49
Web 2.0 .....	49
Çevrimiçi Eğitsel Oyunlar.....	53
Çevrimiçi Değerlendirme Uygulamaları.....	54
Özet .....	56
Değerlendirme Soruları.....	57
Kaynakça.....	58



## 4. BÖLÜM

### ÖĞRENME YÖNETİM SİSTEMLERİ YAZILIMLARI

Giriş.....	63
E-öğrenme platformları.....	63
Beyazpano .....	63
Khan Academy .....	63
Udemy .....	64
Öğrenme Yönetim Sistemleri Yazılımları.....	64
Öğrenme Yönetim Sistemlerindeki Kullanıcı Rollerini .....	65
SCORM Engine Standardı .....	66
MOODLE (Modular Object Oriented Dynamic Learning Environment) .....	67
MOODLE 3.3 Kurulum Gereksinimleri .....	68
Donanım Gereksinimleri .....	68
Yazılım Gereksinimleri.....	68
Mobil Cihaz Desteği.....	69
Yönetici İşlemleri.....	74
Özet .....	82
Değerlendirme Soruları.....	82
Kaynakça.....	83

## 5. BÖLÜM

### HARMANLANMIŞ ÖĞRENME ORTAMLARI

Harmanlanmış Öğrenme .....	86
Harmanlanmış Öğrenme Modelleri.....	87
Öğrenme Değişkenleri ve Harmanlanmış Öğrenme Tasarımı.....	90
Farklı Öğrenme Durumları İçin Çeşitli Öğrenme Etkinlikleri .....	92
Kişiselleştirilmiş Öğrenme .....	94
Harmanlanmış Öğrenme ve Teknoloji .....	96
Özet .....	98
Değerlendirme Soruları.....	99
Kaynakça.....	100

## 6. BÖLÜM

### AÇIK VE UZAKTAN ÖĞRENME İÇİN ÖĞRETİM TASARIMI

Giriş: Açık ve Uzaktan Öğrenme İhtiyacı .....	104
Açık ve Uzaktan Öğrenme için Öğretim Tasarımı İhtiyacı .....	106
Öğretim Tasarımı Modelleri .....	108
Açık ve Uzaktan Öğrenmede Kullanılabilecek Öğretim Tasarımı Modelleri.....	109
Dick ve Carey Modeli .....	113
ASSURE Modeli .....	115
ARCS Motivasyon Modeli.....	117
Özet .....	120
Değerlendirme Soruları.....	121
Kaynakça.....	122

## 7. BÖLÜM

### AÇIK VE UZAKTAN ÖĞRETİMDE ÖĞRETEN VE ÖĞRENEN ROLLERİ

Giriş.....	127
Öğreten Roller .....	128
A. Berge' nin Çevrimiçi Öğreten Roller .....	130
Pedagojik Roller.....	131
Sosyal Roller.....	131
Teknik Roller.....	132
Yönetimsel Roller .....	133
B. Guasch ve Arkadaşlarının Çevrimiçi Öğreten Roller .....	134
Tasarım ve Planlayıcı Roller.....	134
Sosyal Roller.....	134
Öğretici/Bilgi Verici Roller .....	135
Teknolojik Roller .....	135
Yönetimsel Roller .....	135
C. Abdullâ'nın Tanımlamış Olduğu Çevrimiçi Öğreten Roller .....	135
D. Goodyear ve Arkadaşlarının Tanımladığı Çevrimiçi Roller.....	136
Öğrenen Roller .....	137
Öğretmen Eğitiminde Açık ve Uzaktan Öğretim Uygulamaları .....	139
Özet .....	142
Değerlendirme Soruları.....	142
Kaynakça.....	143

## 8. BÖLÜM

### AÇIK VE UZAKTAN ÖĞRETİM YÖNETİMİ

Giriş.....	146
Açık ve Uzaktan Öğretim Yönetimi .....	149
Açık ve Uzaktan Öğretimde Sınıf Yönetimi.....	151
Açık ve Uzaktan Öğretimde Yönetici ve Lider .....	155
Sanal Liderlik .....	159
Açık ve Uzaktan Öğretim için Dönüşüm.....	160
Açık ve Uzaktan Öğretimde Örgüt Yapıları .....	162
Bağımsız Yapılı Açık ve Uzaktan Öğretim Örgütleri .....	165
Karışık Yapılı Açık ve Uzaktan Öğretim Örgütleri .....	166
Küresel Yapılı Açık ve Uzaktan Öğretim Örgütleri .....	167
Özet .....	168
Değerlendirme Soruları.....	169
Kaynakça.....	170

## 9. BÖLÜM

### AÇIK ÖĞRENME VE İNTERNET ÜZERİNDEN HERKESE AÇIK KURSLAR (İHAK)

Açıklık ve Öğrenme .....	175
Açıklığın Öğrenme Ortamlarındaki Yansımaları .....	176
İnternet Üzerinden Herkese Açık Kurslar (İHAK) ve Genel Özellikleri .....	178
İHAK Sınıflandırmaları.....	180
a. Mevcut Sınıflandırmalar .....	181
b. İHAK Sınıflandırma Çerçevesi.....	185
İHAK'ların Kurum ve Öğretici Açısından Etkileri .....	188
Dünyada İHAK Uygulamaları.....	190
Türkiye'de İHAK Uygulamaları .....	191
a. Kurumsal Uygulamalar .....	191
b. Münferit Uygulamalar .....	193
İHAK'ların Geliştirilmesi.....	194
a. İHAK Tasarımları ve Genel Tasarım İlkeleri.....	195

b. İHAK'larda İçerik.....	197
c. İHAK'larda İletişim .....	199
d. İHAK Platformları .....	200
İHAK'larda Ölçme ve Değerlendirme .....	201
Özet .....	203
Değerlendirme Soruları.....	203
Kaynakça.....	204

## 10. BÖLÜM

### DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE AÇIK VE UZAKTAN ÖĞRENME

Dünyada Açık ve Uzaktan Öğrenme Örnekleri .....	209
Amerika Birleşik Devletleri .....	209
İngiltere .....	210
Çin Halk Cumhuriyeti.....	211
İspanya .....	212
Güney Afrika .....	213
Avustralya.....	214
Türkiye'de Açık ve Uzaktan Öğrenmenin Durumu .....	215
Yükseköğretim .....	215
Anadolu Üniversitesi .....	217
Atatürk Üniversitesi .....	217
İstanbul Üniversitesi .....	218
İlköğretim ve Ortaöğretim .....	218
Açık Öğretim Ortaokulu.....	218
Açık Öğretim Lisesi .....	219
Mesleki Açık Öğretim Lisesi.....	220
Özet .....	220
Değerlendirme Soruları.....	221
Kaynakça.....	222

**11. BÖLÜM****AÇIK VE UZAKTAN ÖĞRENMEDE SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ**

Giriş.....	227
Öğrenci Katılımı.....	229
a. Öğrenci Katılımı için Etkileşim .....	232
b. Geri Bildirim.....	235
Öğrenci Destek Hizmetleri .....	237
Eğitimin Yarıda Bırakılması.....	244
Uzaktan Eğitim Programları ve Akreditasyon .....	250
Özet .....	255
Değerlendirme Soruları.....	259
Kaynakça.....	260

**12. BÖLÜM****AÇIK VE UZAKTAN ÖĞRENMEDE MATERYAL VE İÇERİK GELİŞTİRME**

Giriş.....	269
Açık ve Uzaktan Öğrenmede İçerik .....	270
a. Planlama Sırasında İçeriğin Düzenlenmesini Etkileyen Faktörler .....	270
a.1. Öğrenen Profili.....	270
a.2. Bağlam.....	271
a.3. Amaç ve Kazanımlar .....	271
b. Bir Kursun İçerik Kapsamını Belirleme .....	272
c. Bir Kursun İçeriğini Sıralama .....	275
d. Bir Dersin İçeriğini Sıralama .....	275
e. Bir Ders İçeriğinin Sunumunda Dikkat Edilecek Noktalar: .....	276
e.1. İçeriğin Sahip Olması Gereken Özellikler .....	276
e.2. İçerik Sunumunda Bilişsel Yük Kuramı .....	277
Açık ve Uzaktan Öğrenme Materyali .....	278
a. Açık ve Uzaktan Öğrenme Materyali Geliştirme, Uyarlama, Dönüştürme ...	279
b. Açık ve Uzaktan Öğrenme Materyallerinin Türleri ve Tasarım İlkeleri .....	282
c. Açık ve Uzaktan Öğrenme Materyallerini Değerlendirme.....	283
Özet .....	284
Değerlendirme Soruları.....	284
Kaynakça.....	285

### 13. BÖLÜM

## AÇIK VE UZAKTAN ÖĞRENMEDE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Giriş.....	289
Değerlendirme ve Amacına Göre Değerlendirme Türleri.....	290
Değerlendirme Planı Oluşturma .....	294
Değerlendirme Amacını Belirleme ve Planlama .....	294
Değerlendirme Görevini Tasarlama .....	294
Test Maddeleri .....	294
Kısa cevaplı maddeler .....	294
Açık uçlu maddeler .....	295
Doğru/Yanlış .....	295
Çoktan seçmeli.....	295
Çoktan çok seçmeli .....	295
Eşleştirme .....	295
Sıralama (Order - Sequence).....	296
Sözlüler .....	296
Performans ve Otantik Değerlendirme Görevleri .....	296
Elektronik Ortama Aktarma.....	297
Sunma .....	301
Puanlama ve Sonuçların Yönetimi & Dönütlerin Sunulması.....	301
Dereceli Puanlama Anahtarları (Rubrik) ve Kontrol Listeleri.....	303
Gözden Geçirme ve Değerlendirme .....	305
Açık ve Uzaktan Öğrenmede E-Değerlendirmeye Genel Bir Bakış .....	305
Özet .....	306
Değerlendirme Soruları.....	307
Kaynakça.....	308
<b>Yazarlar Hakkında.....</b>	<b>311</b>

# 1. BÖLÜM

## AÇIK VE UZAKTAN ÖĞRENMENİN TEMELLERİ

*Doç. Dr. Melih Derya GÜNER, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi*  
ORCID No: 0000-0002-2627-7847

### Hedefler

1. Açık ve uzaktan öğrenmeyi tanımlayabilme.
2. Tanımlardan yola çıkarak açık ve uzaktan öğrenmenin temel özelliklerini listeleyebilme.
3. Açık ve uzaktan öğrenmenin yararlarını ve sınırlılıklarını tartışabilme.
4. Açık ve uzaktan öğrenmenin gelişimini etkileyen faktörler hakkında yorum yapabilme.
5. Mektupla öğretimden günümüze kadar nasıl bir gelişim gösterdiğini açıklayabilme.
6. Açık ve uzaktan öğrenmenin Türkiye'deki gelişimini özetleyebilme.
7. Alanla ilgili kuramları tartışabilme.

### İçindekiler

- Açık ve Uzaktan Öğrenmenin Tanımı
- Açık Öğrenme Yaklaşımı
- Açık ve Uzaktan Öğrenmenin Yararları ve Sınırlılıkları
- Açık ve Uzaktan Öğrenmenin Tarihçesi
  - Mektupla Öğretim Dönemi
  - Teknolojik Gelişmeler ve Açık Üniversiteler
- Türkiye'de Açık ve Uzaktan Öğrenmenin Geçmişi

- Açık ve Uzaktan Öğrenme Kuramları
  - Bağımsız Çalışma Kuramı
  - Bağımsız çalışma kuramı ve Etkileşim Uzaklığı Kuramı
  - Öğretimin Sanayileştirilmesi Kuramı
  - Etkileşim ve İletişim Kuramı
  - Andragoji
  - Eşdeğerlik Kuramı
  - Hilary Perraton'un Açık ve Uzaktan Öğrenme Kuramı
- Özet
- Değerlendirme Soruları
- Kaynakça



## Açık ve Uzaktan Öğrenmenin Tanımı

Son yıllarda açık ve uzaktan öğrenme, eğitimde dikkat çeken bir konu ve uygulama haline gelmiştir. Eğitim ortamlarında giderek yaygınlaşan açık ve uzaktan öğrenme uygulamalarının temel fikri gerçekte çok basittir: öğretmenler ve öğrenciler öğrenme-öğretme sürecinin tamamı veya bir kısmı boyunca zaman ve yer açısından ayırdırlar. Farklı mekanlarda oldukları için de iletişim ve etkileşim kurmak için farklı iletişim teknolojilerine ihtiyaç duyarlar. Öğretim sürecini yönetmek için farklı yöntem ve teknikler geliştirilmelidir. Öğretmenlerin dersler tasarlayabilmeleri ve teknolojiyi kullanarak öğrencilerle etkileşime girmelerini sağlamak için eğitim kurumlarındaki yöneticiler, kaynaklarını düzenlemelidirler. Öğrenciler, teknolojiyle nasıl çalışacaklarını, öğrenme için nasıl iletişim kuracaklarını öğrenmelidirler. Açık ve uzaktan öğrenme kavramı heyecan vericidir ve popüler bir kavramdır. Ayrıca son donanım ve yazılım yenilikleri açık ve uzaktan öğrenme sistemlerini daha kullanılabilir, daha kolay ve daha az maliyetli hale getirmektedir. Alanyazında açık ve uzaktan öğrenme yerine kullanılan ve yakın ya da benzer anlamları ifade eden birçok kavram bulunmaktadır. Bu kavramlardan bazıları uzaktan eğitim, uzaktan öğretim, e-öğrenme, çevrimiçi öğrenme, web tabanlı öğrenmedir. Bölümün geri kalanında yaygın olarak anılan açık ve uzaktan öğrenme ifadesi kullanılacaktır.

Uzaktan eğitim ve uzaktan öğrenme birçok uzman ve araştırmacı tarafından tanımlanmış olsa da bu tanımlar benzer özellikleri vurgulamaktadır. Keegan (1996) uzaktan eğitimin kapsamlı bir tanımını yapmak için daha önce yapılan tanımların beş özelliğini kullanmıştır:

- Öğrenme süreci boyunca öğretmen ve öğrencinin ara sıra birbirinden coğrafi olarak ayrı kalması,
- Öğrenme materyallerinin tasarlanmasında ve geliştirilmesinde ve destek sistemlerinin sağlanmasında bir eğitim kurumunun etkisi,
- Öğretmeni ve öğrenciyi bir araya getirmek ve dersin içeriğini taşımak için teknik ortamların kullanılması,
- Öğrencinin diyalogdan faydalanabileceği ya da diyalog başlatabileceği şekilde iki yönlü iletişim sağlanması,
- Bireysel öğrenmenin de sağlanması amacıyla öğrenme süreci boyunca öğrenen gruplarının ara sıra birbirinden ayrı kalması.
- Toplumdaki ve teknolojiadaki hızlı değişim nedeniyle Keegan'ın bu tanımı sınırlı kalmıştır ve gelecek uygulamalara karşılık verememiştir. Moore ve Kearsly (2012, s.2) iletişim teknolojilerindeki gelişmeleri ve kavramın ve